

Veiko Õunpuu oktoobris 2011.
Harri Rospu foto

VASTAB VEIKO ÕUNPUU

Aastaid tagasi, vist mingi filmi esilinastuse järgsel peol rääkisime sinuga eesti filmindusest üldisemalt. Olid enamiku tehtu suhtes üleolevalt eitav, ütlesid, et teed ise parima eesti mängufilmi. Tollal ma ei võtnud seda kuigi tõsiselt, kuid see jäi meelde. Nüüd tunnistati hiljutise Postimehe ulatusliku küsitluse põhjal sinu „Sügisball“ ülekaalukalt viimase kahekümne aasta parimaks kodumaiseks mängufilmiks. Tuli selline tunnustus sulle üllatusena, tegemist ikkagi sinu esimese täispika filmiga?

See on provokatsioon, mina mainitud episoodi küll ei mäleta. Mis puutub tunnustusse, siis selle üle on mul alati hea meel, aga see tekitab sageli ka trotsi. Ma teen ühe filmi inimese traagilisest üksindusest, kurbusest, mis mind valdab, kui ma mõtlen meie elude sihituse ja mõttetuse peale, ja kui ma olen selle teemaga mitu aastat tegelnud, tahan ma edasi liikuda, tegelda uute mõtetega, loodetavasti helgematega. Ma ei taha selle filmiga mööda festivale käia, selle tegemisest ja taustast lõbusalt ajakirjanikega vestelda, tunnustus, mis ratsionaalselt mõeldes on mulle ju igati kasulik ning paitab mu enesearmastust, tekitab lõpuks isegi minus eneses kahtlusi, et selle jaoks ma teengi filme. Ja selliste kahtluste korral ei ole ma võimeline enam töötama. Aga ma tahan töötada, sest ma tunnen, et ma ei ole oma parimaid filme veel teinud.

Sodankylä filmifestival näitab aastast aastasse, et filme on võimalik armastada ja vaatama koguneda ka täiesti ilma žüriide, auhindade ja tärnide süsteemita. See on inimlikustav kogemus, mida soovitan soojalt ka kõigile filmiajakirjanikele.

Oled õppinud Estonian Business Scoolis rahvusvahelist ärijuhtimist, Eesti Humanitaarinstituudis kirjandusteooriat ja semiootikat ning mõni aeg Eesti Kunstiakadeemias maalikunsti, filmis oled iseõppija. Miks just filmi juurde jõudsid?

Ärikoolis pidasin vastu umbes aasta, peale makroökonomika ei tundunud seal mitte miski huvipakkuv, kõrgem matemaatika oli täielik piin. Humanitaarinstituudis käisin vaid umbes ühe semestri, õpingud jäid katki põhiliselt rahu- puudusest, Hasso Krulli ja Mihhail Lotmani loengud olid põnevad. Kunstiakadeemias käisin kõige kauem, mulle meeldis see kool, paljud õppejõud olid mulle sümpaatsed, ma sain sealt palju, aga ma maalisin öösiti, võtsin vahel napsi ka ja ei suutnud hommikuti esimestesse loengutesse jõuda. Tekkisid võlad ja ma ei viitsinud nendega tegelema hakata: mis mina, nüüd juba enda meelest valmis kunstnik, selle diplomiga teeksingi. Kellele ma seda näitama läheksin?

Veiko Õunpuu 2011. aastal.

Aga miks lõpuks film? Ma olen salamisi teismeeast saadik tahtnud filme teha ja ühel hetkel, tänu kunstikoolile, enese, oma küündimatuse ausale väljakäimisele ja mingile initsiatsioonihetkele, mis sellisest aususest sünnib, oli mul piisavalt enesekindlust, et lõpuks ühe filmi tegemist üritada.

Sinu filmiharidus tugineb tohutu hulga filmide vaatamisele nagu teistel tuntud iseõppijatel, võtame näiteks Quentin Tarantino ja Aki Kaurismäki. Nad on sulle eeskujuks olnud, meil on juba hulk aastaid tegelikult võimalus filmitegemist kõrgkoolis õppida?

Werner Herzog on öelnud, et kui noor inimene tahab filmitegijaks saada, peaks ta kooli asemel jalgsi rändama minema. Ka minu arvates on režissööridel kinematograafiliste konventsioonide asemel mõtet õppida kõike muud – bioloogiat, kunstiajalugu, ajalugu, kirjandust, teoloogiat, sotsioloogiat, kas või põllumajandust – ja kanda see siis koos oma elukogemusega ja omal isiklikul moel kinolinale. Nii areneksid nemad ja nii areneksime kõik, kes filme vaatame.

Mida annab meile järjekordne banaalsus, üles ehitatud trafaretsetele konfliktidele, mille vorm kopeerib püüdlikult, ent kohmakalt hollywoodi ja mille sisu on taandatav alati mingile väikekodanlikule käibetõele? Mihkel Mutt kirjutas kusagil artiklis väga tabavalt, et kunsti ülesanne on üritada vaadata näivuse taha. Kõrgkool üksi seda võimet ei arenda.

Ühes hiljutises intervjuus oled öelnud, et käisid Helsingis festivalil „Armastus ja anarhia“ filme vaatamas ja laenasid Mustamäel videokassette ühe veninud põlvedega dressipükstes mehe käest. See mees on Tiit Merisalu, kellel ilmselt siin kandis kõige parem ja mahukam filmide videokogu. Ta vedas aastakümneid Tallinna Polütehnilise Instituudi filmiklubi, kus filmiharidust täiendanud hulk filmitegijaid ja -kriitikuid. Iseseisvuse taastamise algul, mil sina filmi vastu suuremat huvi hakkasid tundma, lõpetas see tegevuse nagu kõik Eesti filmiklubid. Nii et tänutäheks võiksid talle oma filmid kinkida, kui tal neid just ei ole.

Väga hea mõte.

Oma filmidele kirjutad ise stsenaariumi, lavastad, oled kaasoperaator, monteerid ja teed veel mõndagi muud. See kõige isetegemise oskus tuleb ilmselt sellest, et oled sadakond reklaamfilmi teinud. Teed sa neid endiselt ja mis nad on sulle andnud peale käsitööoskuse ja elatise?

Reklaamid on paljudele loomeinimestele rasketel aegadel elatist andnud ja kuigi ma õppisin neid tehes päris palju praktilisi asju, oli nende tegemine pidevate kompromisside tõttu mulle paras piin. Ma tunnen ennast mugavalt ainult siis, kui ma saan asju teha nii, nagu ma tunnen, et on õige. Kaubandust edendaksin ma veel ainult täieliku loominguvabaduse korral. Ja ainult sellisel juhul, kui kaup mulle endale meeldib ja ma tema vajalikkuses veendunud olen.

Sinu esimene produktsioonifirma Sugar Film OÜ oli Marko Raadi täispika mängufilmi „Agent Sinikael“ (2002) tootjaid. Film pälvis Eesti Filmiajakirjanike Ühingu aasta parima filmi auhinna. Sellega kaasnes skandaal veeklaasis, nimelt rahastasid auhinda tollased kino Sõprus omanikud Ene ja Tõnis Kask ning nende nägemuse järgi pidanuks au saama Elmo Nüganeni „Nimed marmortahvlil“, mis vahest polekski vale olnud. Hiljem rajasid nad omanimelise preemia. Sugar Film läks seejärel aga pankrotti, produtsendina ei ole sa vist kõige võimekam, sinu filmide juures peab seda ametit Katrin Kissa.

Katrin on sellel alal kõvasti võimekam ja ma jätan produktsiooniküsimused suurima rõõmuga talle. Omal ajal Suhkur-filmis pidin mina produtsent olema, sest mul polnud kinoharidust ja kompanjonid Rainer Sarnet, Marko Raat ja Arbo Tammiksaar ei võtnud mind tõsiselt. Ma ei tahtnud üldse tootja olla, püüdsin küll jõudu mööda, aga ei kukkunud välja, motivatsioonist jäi puudu.

Mis puutub filmi „Nimed marmortahvlil“, siis vaadatagu pigem Rauni Molbergi „Tundmatut sõdurit“ või Emil Klimovi filmi „Mine ja vaata“.

Sa vist ei ole rahvuslane?

Meie kramplik rahvustunne on karikatuurne. Põhiliselt ilmselt selle pärast, et ta on tegelikult väga nõrk, peaaegu olematu; sellel puudub positiivne sisu, ta joonistub välja ainult teatavate ajalooliste vastanduste kaudu. Ma tunneksin oma rahvuse üle uhkust, kui me hoolimata oma väiksusest ja end ähvardavast väljasuuremise ohust julgeksime mõelda sellele, kuidas luua ühiskond, mis ühest küljest ei veaks oma liikmeid loomavagunites sunnitööle, ei topiks neid laagritesse, aga

Režissöör Veiko Õunpuu, operaator Mart Taniel ja peaosatäitja Rain Tolk lühimängufilmi „Tühirand” võtetel Hiiumaal 2004. aastal.

Fotod erakogust

samas ei jätaks neid ka loomastuma ülestimuleeritud ihade kätte või lausa lageda taeva alla surema. Iga mees ei ole oma õnne sepp. Ühe inimese edu ja siin ilmas hakkama saamine ei ole ju kunagi ainult inimese enda loodud, teistest inimestest ja maailmast eraldi, vaid alati saavutatud teiste abiga. Me oleme kõik üksteisega seotud ja iga jõukuse saavutanud inimene peaks tundma oma vastutust. Nagu ütleb budistlik filosoof Shantideva: „Kõik rõõm, mida maailm sisaldab, on sündinud soovist teisi aidata ja kõik kannatused enesele naudingu tahtmisest.”

Esimese (lühimängu)filmi „Tühirand” (2006) lavastasid Kuukulgur Filmis, see oli menukas ja võitis auhindu. Miks valisid käsikirja algmaterjaliks just Mati Undi teose? Filmikunsti tundis Unt väga hästi, vahel midagi lavastades helistas ta mulle kell kuus hommikul ja küsis mingit filmi, kui mul ei olnud, siis juhatasin Merisalu juurde. Kui hästi sa Matit tundsid, tema sinu filme ei jõudnud näha?

Ma ei tundnud Mati Unti isiklikult, olen korra talle juubelil õnne soovinud, pikemalt vestelnudki pole, aga tema ilukirjanduse, esseistika ja lavastuste kaudu arvan teda päris hästi tundvat. „Tühiranna” stsenaariumi kiitis ta heaks, aga kahjuks suri vahetult enne meie võtete algust. Miks me Rain Tolgiga Undi loo võtsume? Sellest oli väga lihtne inspireerituks tulla. Kehv tekst on nagu ajusurmas inimene, pealtnäha on kõik korras, aga sädet pole sees. Undi looming on sädelev.

Järgmine film „Sügisball“ (2007) saavutas veel suuremat edu nii siin kui festivalidel ja tõi sulle stipendiumi „Ela ja sära“. Kujunenud oli ühtlasi oma näitlejaskond: Rain Tolk, Taavi Eelmaa, Juhan Ulfsak, Mirtel Pohla, Maarja Jakobson ja veel näitlejaid Von Krahlist. Jälle alusmaterjaliks Unt ja peategelaseks Mati. Pidid tema teoste põhjal tegema triloogia, kuhu kolmas film jäi?

Rainer Sarnet jõudis ette. Mul mõlkus meeles mitu tema raamatut, sealhulgas „Räägivad“, aga kui Rainer ühel hetkel selle jutuga välja tuli, et tema kavatseb „Räägivad“ filmiks teha, siis ma mõtlesin, et aitab ka Undist juba.

„Tühirand“ on ilus armastus- ja kirekolmnurk, „Sügisball“ lõikavalt valus lugu üksindusest Lasnamäe kiviõrbes; muidugi teen määratluse pealiskaudselt ja lihtsustatult. Neil filmidel on sarnasust Aki Kaurismäki Helsingi loominguuga. Sulle on külge poogitud mitmeid eeskujusid, oled ise neid ka üksjagu maininud. John Cassavetes, Michelangelo Antonioni, Andrei Tarkovski jt. Viimane film „Püha Tõnu kiusamine“ (2009) on kahest varasemast üsna erinev, vähemalt osaliselt. Siin ma tõepoolest kõigest aru ei saa, kohati viivad assotsiatsioonid David Lynchi, Peter Greenaway või isegi Hermann Hesse juurde. Oli sul selle küllalt mitmeharulise loo lavastamisel kedagi konkreetset mõtetes või silme ees?

Eero Epner on hiljuti ühes oma artiklis kirjutanud abstraktsest kujundist teatris, kus näitleja püüab esitada midagi kergelt püüdnud, millele ei saa läheneda otse, sest üheainsa tähenduse all see kujund lämbuks, laguneks rohmaka definitiooni tõttu. Ta vastandab selle sürreaalsele kujundile, mille eesmärk on absurd iseeneses, ja psühholoogilisele kujundile, mille eesmärk on mingi psühholoogilise reaalsuse näitamine. Ma tahtsin saavutada selle filmiga midagi abstraktse kujundi sarnast. Et ta oleks avatud tõlgendusmehhanism, objekt, milles iga inimene näeb midagi vastavalt omaenese südametunnistusele ja haritusele. Filmi teema, kaasaja kiusatud inimene, oli küll kompositsiooni motiiv, aga selle kompositsiooni vorm ja tõlgendusvõimalused oli selle asja põhiline substants. Vorm on ju alati samuti tekst.

Viited Lynchile ja Hessele on loomulikud, mõlemad süvene(vad)sid budismi. Hesse loomingu on rohkesti india teemat. Mõne aasta eest Eestit väisanud Lynch propageerib Maharishi Mahesh Yogi õpetust, mis aitavat kaasa rahule kogu maailmas. 1998 otsisid sinagi rahu Indias ja Tais, räägi lähemalt, mida sa seal tegid?

Ma kavatsesin romaani kirjutada, otsisin süžeid ja natuke ka iseennast. Tegin erinevaid tööotsi. Alguses olin Taimaal, Phuketi saarel, järelvalvaja ühel väikesel, illegaalset tööjõudu rakendaval kinnisvaraarendusel, mis ei tahtnud kuidagi areneda. Siis töötasin mõnda aega mootorrataste laenutuses ja siis ühes seksitürismile orienteerunud hotellis öövalvurina. Pärast sõitsin natuke aega Indias ringi ja üritasin oma raamatut kirjutada. Avastasin aga, et ma ei oska või ei julge ausalt kirjutada, ei julge tervet maailma kuradile saata, ikka püüdsin nagu kellelegi meeldida. Ja ma tundusin endale liiga loll. Nii minust ei saanudki kirjanikku, aga ma rahunesin küll pisut.

Kirjanik Mati korter. Mängufilmi „Sügisball“ võtetel Lasnamäel 2006. aastal. Veiko Õunpuu ja assistent Heidi Laanemäe.

Viimase filmi tegemiseks rajasid uue tootmisfirma Homeless Bob Production. Millega see praegu tegeleb, või on riiulil?

Homeless Bob tootis just Rainer Sarneti „Idioidi“ ja käsil on veel paar projekti. Samuti on arenduses minu film „Free Range“.

Sinu filmide ühtlaselt tugevale näitlejaskonnale juba viitasin, kuid samad inimesed on suures osas kõigis kolmes filmis ka teised tegijad. Nimetan vaid produtsent Katrin Kissa kõrval operaator Mart Tanieli ja helilooja Ülo Krigulit. Kõik kolm filmi on vägagi maalilise pildikeelega – sa ju õppinud maalikunsti. Kuid oled kuuldavasti ka kitarril mänginud. Räägi, kus ja millal muusikat tegid?

Kooli ajal, kaheksakümnendate lõpul, tegin Jüri keskkoolis punkbändi, millel polnud nime, sest me ei osanud isegi pungi tarvis piisavalt pilli mängida. Mina karjusin propagandistlikest lasteraamatutest ja Lenini kogutud teostest löike ja bändikaaslased mürgeldasid kolme duuri peal, nagu jaksasid. Eks see oli rohkem selline huligaansus. Siis tegime Lasnamäe 13. keskkoolis koolibändi pinnalt (mis pidi peoõhtutel sülti mängima) *trash-metal*-koosseisu, mille nimeks oli Leper Messiah ehk Pidalitõbine Messias. See oli ilus aeg, paraku liikusid kooli lõpu ja ühiskondlike murrangutega inimesed mööda erinevaid radu laiali. Hetkel on meil Mardi ja Üloga väga harva, kuid seda napima kavaga üles astuv koosseis

Stylophonic Orchestra of Eurasia, kus me mängime stylofonidel, lastele mõeldud muusikariistadel, lihtsamakoelist klassikalist muusikat.

Omal ajal tegid tugevasti sporti, mis alad meeldisid?

Ma ei tea, kust see info pärineb. Ega ma mingi atleet ei olnud. Olin üsna kiitsakas poiss, ühel klassiõhtul kandsin kahte kampsunit teineteise peal, et kogukam näida, higistasin mis kole. Mõned aastad käisin küll judotrennis, sest tahtsin tugevamaks saada, ja kaks aastat sõitsin isa mahitusel kartautoga võidu. Kooli võistlustel jooksin üldiselt pikamaa distantse hästi, kord sattusin isegi mingitele rajooni võistlustele, aga nimetada seda tugevaks sporditegemiseks oleks vist liialdus.

Oled sündinud 1972. aastal Kuressaares, kuid kui olid kuuene, kolisid vanemad mandrile elama. Kes on sinu vanemad, milline oli lapsepõlv?

Ema ja isa mõlemad on põlised saarlased, ema Leisi kandist Meiuste külast ja isa Kuressaare poiss, juurtega Sõrves. Elasime Kuressaares lihtsat elu, kuivkäimla ja kaev hoovi peal, isa oli maaliinide bussijuht ja ema töötas hoiukassas. Ühel hetkel sattus isa pooljuhuslikult osalema Tallinna hipodroomil toimunud jäärajasõidul, mille ta tollaegsete rallistaaride ees bussikoondise pirukakäruga ära võitis. Ta kutsuti Harju KEKi meeskonda ja sealt edasi kiiresti Nõukogude Liidu koondisse. Millalgi kaheksakümnendate algul võitis ta sotsialistlike riikide karika, mis oli idabloki versioon maailmameistrivõistlustest. Paraku lõi tal välja noorpõlves mootorrattaga saadud vigastus ja ta pidi võidusõitmise katki jätma. Praegu elab ja töötab ta Juurus, nad on emaga lahutatud. Emal töötas Mõigu KEKis raamatupidajana, kasvatas meid (mul on üheksa aastat noorem õde) ja süvenes üha enam esoteerikasse. Nüüd on ta lausa sertifitseeritud kätega ravitseja ja ajurveda masaaži spetsialist. Elab Valklas koos uue elukaaslasega.

Me kolisime tänu isa karjäärile 1977. või 78. aastal Saaremaalt Harjumaale, Kostiverre, sealt edasi Arukülla, siis Mõiku, lennujaama taha. Vahetasin mõned korrad koole, elukestvaid sõpru seepärast ei tekkinud, aga väga eraklik ma ka ei olnud. Arukülas elades käisin rongiga linnas kinos, olles enne Ahto Vesmese juhitud „Jupiterist“ põnevamad filmid üles märkinud. Õppisin väga vara lugema, enne kooli minekut lugesin muuhulgas „Darvinismi aluseid“. Mitšurinlikust õpetusest ei suutnud lõpuni aru saada, aga siiani on mällu sööbinud pilt elust veetilgas ja hominiid nimega *Pithecanthropus Australopithecus*. Algklasside ajal lugesin läbi kogu tollal saada oleva kirjanduse indiaanlastest ja olin tänu Eduard Vilde „Mahtra sõjale“ äärmiselt isamaalise hoiakuga, unistasin rahvaülestõusust ja peitsin maja taga mulla all sinimustvalget lippu, mis lõpuks ära mädanes. Lapsepõlv oli mul üldiselt väga õnnelik. Suved veetsin kõik Saaremaal, suure ja lõbusa sugulaste parve keskel, kurbust seal ei tundud.

Nagu sa oled õppinud mitmes kõrgkoolis, nii oled pidanud ka rohkesti erinevaid ameteid: parandanud rehve ja müünud põrandakattematerjale jne. Kas tegid neid töid õppimise kõrvalt?

Rehve parandasin ma suvel 1990 kohe pärast keskkooli. See oli Linnu teel asuv teeninduskooperatiiv Radiaal, mis oli üks neid esimesi eraettevõtteid, mis

Mängufilmi „Püha Tõnu kiusamine” võtetel ühes Tallinna tehases 2008. aastal; stseen, mis hiljem filmist hoopis välja jäi. Vasakult: kunstnik Jaagup Roomet, Veiko Õunpuu, assistent Salme-Riine Uiibo ja tootmisjuht Kaido Kivitoa.

kaheksakümnendate lõpul tekkisid. Isa vend graveeris seal autode esiklaasidele autonumbreid, sest klaase varastati hirmsal kombel. Mina parandasin koos paari vanema kolleegiga autokumme. Sama suve alguses tahtsin ülikooli inglise keelt ja kirjandust õppima minna, aga ei saanud sisse. Siis kutsuti sõjaväkke, mina põgenesin Soome, ma ei tahtnud isegi alternatiivsesse tööteenistusse minna. Ma ei tahtnud Nõukogude Liidust üldse enam mitte midagi kuulda. Soomes sain isa kaudu tööd ralliautode talvekummide naelutajana. Elasin tehase külge ühendatud väikeses treileris. Töö seisnes istumises üleni liimiga kaetud kummist kaitsekostüümis ja jalgadega pedaalide vajutamises. Üks töi agregaadid alla autokummi, pritsis liimi ja teine pedaal sisestas naela. Õhtul lugesin eelmise elaniku poolt vagunelamusse jäetud seltskonnaajakirju ja Stephen Kingi romaane. See oli igas mõttes väga kasin elu.

Lootsin edasi Kanadasse või Austraaliasse pääseda, kus oli toimivaid väliseestlaste kogukondi, aga mulle ei antud viisat. Läksin lõpuks Helsingis politseijaoskonda ja esitasin poliitilise asüüli taotluse, mille käsitlemise ajal Eesti õnneks iseseisvus.

Kui siia tagasi tulin, olin meie uuest elukorraldusest nii oimetu, et triivisingi ärikooli. Korralikku ülikooli ei julgenud enam üritada, kartsin, et mu niigi kehv enesehinnang saab surmahoobi, kui jälle sisse ei saa. Hea asi oli see, et ärikoolis filosoofiakursust võttes sain lõpuks aru, mida ma päriselt tahtsin — olla Søren Kierkegaard, imeliku soenguga kergelt küürakas mees, keda väikekodanlased tema ande ja tarkuse pärast vihkavad ja kes vastab sellele üleoleva põlgusega. Kahjuks ei olnud ma ei imeliku soenguga, küürakas ega ülearu tark, olin pigem konfor-

mistlik ning töötasin põrandakattematerjalide müügimehena. Aasta jooksul, mis ma seal firmas töötasin, ei suutnud ma ühestki ruutmeetrist lahti saada ja lõpuks mind vallandati. Huvi eksistentsialismi vastu siiski jäi veel mõneks ajaks kestma.

Mitu aastat olid Eesti Ekspressi pidev kolumnist, 2006 avaldasid koos mõt-tekaaslastega esseekogu „Vana viha“. Viimasel ajal sa ajakirjanduses sõna ei võta, sinu filmid on küllaltki rõhutatult sotsiaalsed ja meie varakapitalismi suhtes kriitilised. Kas sul ei ole enam midagi öelda või näed, et sellest pole mingit kasu?

Kasu võiks ju ollagi, kes see ikka nii täpselt oma tegude tagajärgi teab, aga ma pole ju ajakirjanik. Ega vist tahakski olla, ajakirjandus käib koledasti alla. Liiga paljud põhivoolu artiklid või saated isegi avalik-õiguslikes kanalites lähtuvad vaikimisi eeldustest, et majandus on absoluutselt ülim, liberaalne turumajandus on vääramatult õigel teel ja et Ameerika Ühendriikidel ja NATO-l on täielik moraalne õigus sellest süsteemist kasu saajate huvides mis tahes teist riiki rünnata, inimesi piinata, neid lausa ilma kohtupidamiseta tappa. Mina pole nende eelduste tõepärasusega nõus ning pean nende vaikimisi esitamist propagandaks, aga kuna vastane on nii massiivne, eelistan vaikida ja jõekaldal oodata, kuni tema laip minust vooluga möödub.

Mullu debüteerisid teatris NO99 lavastajana Rainer Werner Fassbinderi näidendiga „Praht, linn ja surm“, igati sobiv valik sinu linnafilme arvestades. Kuidas oma tööga rahule jäid, tahad sa teatris jätkata?

Jäin üpris rahule, näitlejad aitasid suuremast hädast välja. Kui kõik läheb plaanipäraselt, siis hakkab tuleva aasta märtsis Von Krahli Teatris järgmist asja lavastama. Üllatusega avastasin, et teatril ja filmil pole peaaegu üldse kokkupuutepunkte. Need on täiesti erinevad universumid, oma täiesti erineva sisemise loogika ja mõtteviisiga. Mul võttis päris kaua aega, et üldse aru saada, mida seal laval tehakse ja mismoodi näitlejad proove teevad, millele nad mõtleavad. Teater elab täielikult näitlejate pühendumise, motivatsiooni ja võimete peal.

Sind armastavad nii siinsed kui rahvusvahelised festivalid, oled mängufilmide lavastajatest ilmselt kõige rohkem auhindu pälvinud. Samuti on eesti filmiajakirjanikud pidanud kõiki sinu kolme ekraaniteost Eesti Filmiajakirjanike Ühingu auhinna Neitsi Maali vääriliseks. Üks kord rohkem on hinnatud Sulev Keeduse filme, kuid ta on teinud neid ka kauem.

Kui see on küsimus, siis ma ei tea sellele vastust.

Mõistagi huvitab lugejaid avaliku elu tegelaste eraelu, aga seda sina kui hinnatud filmirežissöör ju oled. Kroonika on näinud sind presidendi vastuvõtul mitme kaunitariga. Mina küsin, kas oled endiselt vaba ja vallaline?

Ma olen vaba ontoloogilises ja juriidilises mõttes.

Äsja tulid Lapimaalt uue filmi võttekohti otsimast. Teatavasti said Soomest arendustoetust filmile „Viimane“. Millest see räägib?

Veiko Õunpuu juhendab „Püha Tõnu kiusamise“ võtteid Viimsis 2008. aastal, kõrval assistent Liina Jaska.

Kaarel Nurga fotod

See on lugu ühest saami juurtega noorest kaevurist, kes läheb leivaisaga tülli, kuna teda on ühes inetus afääris vastu tema tahtmist ära kasutatud. Stsenariumi viimast versiooni veel kirjutatakse, pean sellest oma loo tegema ja kui hästi läheb, toimuvad võtted järgmisel sügisel.

Kuuldavasti on sul plaanis veel teinegi film, „Free Range“, mille tegevus viivat Marokosse. Räägi sellestki pisut.

See on film kahe kunstniku, mehe ja naise suhte probleemidest, mis kulmineeruvad ühisel turismireisil. Peategelasest mehel on peale suhtefoobia teatav and-reirubljovilik dilemma: kuidas luua üldse midagi maailmas, mis juba mõnda aega balansseerib kuristiku serval? Kas lüüa kõigele käega ja asetada oma panused transtsendentsile või otsida neid väikseidki kilde, mille külge klammerduvad veel inimeste lootused, ja püüda neist mingit kudet punuda?

Ja lõpuks, miks sellised teemad ja kohad? Kas sa meilt enam midagi filmimisväärsset ei leia?

Mul on väga palju ideid, võiksin vähemalt ühe filmi aastas teha, asi jääb raha taha ja selle taha, et raha taotlemiseks peab olema olema stsenarium. Ma ei ole produktiivne kirjutaja, mulle ei meeldi see tegevus. Mugavalt tunnen ma ennast alles võtteplatsil või montaažis, kus ma saan midagi reaalselt näha, käega katsuda ja valmis teha.

Küsitlenud SULEV TEINEMAA